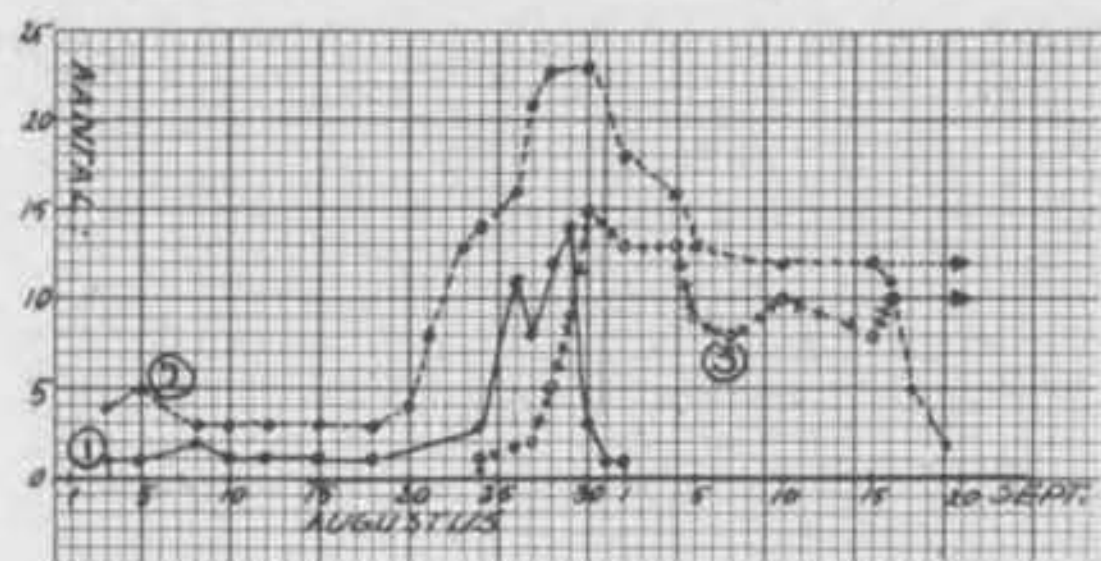

duen ook dagelijks opvallend toe: nakomelingen van immigranten, die in juni over onze grenzen trokken. De herfst-admiralen leveren doorgaans nog wel een rupsengeneratie, maar het is de vraag of hier nog „muziek” in zit. Van overwintering als pop of volwassen dier schijnt geen sprake te zijn, zodat we dus elk jaar opnieuw zijn aangewezen op immigratie vanuit midden- en zuid-Europa.

Aantal zoveel mogelijk omstreeks 12 u in één tuin waargenomen 1. Distelvlinder; 2. Kleine vos; 3. Nammervlinder. De toppen betekenen: voor 1 trekkende individuen(?); voor 2 tweede generatie; voor 3, eerste generatie, afkomstig van immigranten.

VAN ONZE ZWERFTOCHTEN

OPROEP MEDEWERKING ONDERZOEK VOORKOMEN ZWARTE SPECHT.

Door de Natuurbeschermingsvereniging „IJHORST e.o.” wordt in het bijzonder studie gemaakt over het voorkomen van de ZWARTE SPECHT (*Dryocopus martius*) in Nederland.

In verband daarmee doet zij een vriendelijk beroep op de medewerking van iedere natuurliefhebber. Voor dit onderzoek zijn van belang gegevens over het aantal, data en plaats, en of het aantal de laatste jaren verminderde of vermeerde? Was hij bij u broedvogel of zag u hem alleen op de trek? Tevens ware na te gaan of de Havik (op wiens menu de Zwarte Specht nog al eens voorkomt) de laatste jaren verminderde in die zelfde omgeving. Werd het nest ook gestoord door Kauwtjes?

Berichten — hoe onbelangrijk zij ook mogen lijken — worden gaarne ingewacht bij het Hoofd van de Inlichtingendienst, Larikslaan 12 te IJHORST. (Tel. 05224-402). Het resultaat van dit onderzoek zal t.z.t. worden gepubliceerd. Het onderzoek wordt gehouden over 1959 en 1960.

ZELDZAME TREKVOGEL, DE MORINELPLEVIER, WAARGENOMEN OP HET VOGELEILAND „DE BEER”.

De morinelplevier is een uiterst zeldzame verschijning in ons land. Hij broedt boven de boomgrens in het uiterste noorden van Scandinavië en Finland, op de toppen der bergen.

Door de bewoners van de toendras en de Lappen wordt de morinelplevier „Lahol” genoemd en wordt door hen als een zegen- en gelukbrengende vogel beschouwd. Tevens wordt hij door hen met hand en tand beschermd en als symbool gekozen.

De morinelplevier behoort tot de Arctische vogelsoorten en komt uitsluitend voor in het hoge noorden.

Terwijl het hier verder wemelde van vuurvliedertjes, gentiaanblauwtjes, hooibeestjes, argusvlinders en kleine paarlmoervlinders, schitterde de andere jaren heel gewone dagpauwoog door afwezigheid. Alleen in het begin van de zomermaand vertoonden zich enkele nogal verfomfaaide exemplaren.

Een bijzonder plezierige waarneming was het dambordje, *Melanargia galathea*, een prachtig bonte dagvlinder, die voorzover mij bekend, in onze kuststreek niet behoort voor te komen. Verder moeten we beslist nog even vermelden: een resedawitje, *Pontia daplidice*, een tweetal prachtig-oranje luzernevlinders, *Colias electo*, en een eveneens voor de kuststreek zeldzame gehakelde aurelia, *Polygonia album*.

Tenslotte, om nog even op de distelvlinder terug te komen: gegevens over waarnemingen van deze vlinder, zoveel mogelijk met aantallen en meteorologische omstandigheden, data, enz. zijn altijd van harte welkom!

Dr. R. TEUNISSEN

De vogel kenmerkt zich door zijn grote vertrouwelikheden ten opzichte van de mens. Men kan ze, als men zeer voorzichtig te werk gaat, tot op enkele meters benaderen.

Bengt Berg, een zeer bekend Zweeds vogelkundige, heeft het zelfs zo ver gebracht, dat hij de broedende morinelplevier aanraakte, de vogel en het nest optilde en dat desondanks de vogel in zijn hand rustig bleef broeden en hij hem zelfs met wormen voerde.

Bij de morinelplevier broedt uitsluitend het mannetje, een uitzondering op de regel. Ook zorgt het mannetje voor het grootbrengen van de jongen.

De wijfjes schijnen, als de eieren eenmaal zijn gelegd, niet de minste belangstelling meer voor hun broedsel over te houden. Zij nemen in het geheel geen deel aan het bouwen van het nest, evenmin bebroeden zij de eieren of zorgen voor de jongen.

Na het leggen van de eieren houden de wijfjes zich

Morinelplevier op het groene strand van het vogeleiland „De Beer”.
Foto: F. van Ommen

in verspreide groepjes op, terwijl het uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen geheel aan de mannetjes wordt overgelaten.

Van eind augustus tot half september, kan men de morinelplevier op doortrek in Nederland zien, hoewel in zeer klein aantal.

De plaatsen, die hiervoor in aanmerking komen zijn in de eerste plaats het vogeleiland „de Beer” en op Texel.

In het eerst genoemde gebied houden ze zich op in het honderden meters brede en enige kilometers lange groene strand, dat begroeid is met klein schorrekruid en zeeschijnspurrie en duizendguldenkruid.

Schitterend mooi zijn hier in het najaar de herfsttinten van groen tot fel geel en donker rood.

Na enige foto's van de morinelplevier te hebben gemaakt, ben ik op mijn gemak bij de vogel gaan zitten. Na enige minuten ging de vogel zitten, streek zich de veren met de snavel glad en liet een zacht en melodieuze gefluit horen.

Al met al een onvergetelijke herinnering!

F. VAN OMMEN

DE PUTTER, EEN OPVALLEND BONTE VOGEL, BROEDDE IN HET WESTEN VAN ONS LAND.

Deze opvallend bonte vogel, waarover een legende vertelt, dat hij bij de verdeling van de kleuren voor zijn veren te laat kwam en van de Schepper slechts de overgebleven kleurenresten kreeg toebedeeld, laat meestal in zijn karakteristieke golvende vlucht „stieglie” horen.

Bonte vogel met helderrood voorhoofd en keel. Kop zwart, maar om de ogen wit. Rug olijfgroen. Vleugels zwart met geel en wit. Onderzijde lichtbruin. Staart zwart. Snavel geelbruin. Poten bleekgeel.

In de regel gebruikt de putter kastanjes en vruchtbomen, toch ook wel heesters om er zijn nest in te bouwen.

Het nest van bovengenoemde putter was gelegen in een groepje ligusters, ongeveer 3 meter boven de grond. Als nestmateriaal was gebruikt: verschillende plantenvezels; de nestkom was voorzien van paardehaar en schapenwol. Het geheel lag goed verborgen in een wirwar van takjes.

Het nest bevatte op 6 juni 1959 4 bijna vliegvlugge jongen, die in ongeveer een kwartier tijds, de een na de ander uitvlogen. Als de oude vogels de week voorafgaande aan het uitvliegen, met voedsel kwamen aanvliegen, gingen ze enige meters verwijderd van het nest in een vlier zitten en lieten enige malen achtereen het geluid: „stieglie, stieglie” horen; daarna benaderden ze omzichtig het nest.

De jongen worden in het begin met kleine insectenlarven, later uit de krop, gevoerd.

Volwassen vogels eten hoofdzakelijk de zaden van verschillende distelsoorten. De putter heeft bovenal behoefte aan zachtere zaden, daar hij geen harde snavel heeft. Hij heeft ook voorkeur voor blauw maanzaad.

Eenmaal, en wel op 11-4-1953, nam ik 2 putters waar die ongeveer 10 minuten lang de gevleugelde zaden tussen de schubben van dennenkegels uitpikten.

's Winters ontmoet men de putters in kleine vluchten in het veld, dat met stalmest is bemest.

Een interessant gezicht is het als in de herfst deze kleurige vogel zich op een distelkop schommelt om er zaden uit te pikken; vandaar zijn andere naam: distelvink.

De putter is een uitstekende klimmer, zit graag in de toppen van bomen, doch heeft echter nergens lang rust.

Jonge putter builen het nest

foto: F. van Ommen

Het nest was gelegen in een stil en ruig terrein aan de rand van Wassenaar.

F. VAN OMMEN

P.S. Deze zomer broedde op ons terrein (Kroostweg, Zeist) ook een paartje putters.

Fr. M. ALEXANDER

VLIEGEND HERT.

In de Zwerver van juli/augustus 1958 staat een artikel van de heer A. J. PIJPERS betreffende Nederlands grootste kever het Vliegend hert (*Lucanus cervus*). Deze kever komt bij ons in Bocholtz op enkele plaatsen talrijk voor. Geregeld wordt hij in tuinen gevonden en uit de reacties van de mensen is praktisch altijd af te leiden, dat het mannetje veel meer wordt gezien dan het wijfje. Dit komt natuurlijk door de kenmerkende habitus van eerstgenoemde i.c. de grote „gewei”-vormige kaken.

Tijdens een avondwandeling op 17 juni 1959 in de buurtschap „Waalbroek” tussen Bocholtz en Simpelveld zag ik in zeer korte tijd al acht exemplaren, waarvan twee vrouwelijke en zes mannelijke exemplaren. Deze waarnemingen werden gedaan in weiden met veel hoge bomen, w.o. eiken en beuken.

FRANS M. VAN HOOIJDONK

IJSVOGEL

Maandag 17 aug. zag ik van zeer nabij een ijsvogel in het infiltratie-gebied van de P.W.N.-duinen te Casticum. Het water schijnt hier zijn invloed al te doen gelden.

Fr. M. ALEXANDER